95వ అధ్యాయం

٩٥ ـ بَابُ اسْتِحْبَابِ التَّبْشِيرِ وَالتَّهْنِئَةِ بِالْخَيْرِ

శుభవార్తలు అందజేయటం, శుభాకాంక్షలు తెలపటం అభిలషణీయం

قال الله تعالى: ﴿فَبَشِّرْ عِبَادِ ۝١٧ ٱلَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ ٱلْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُۥٓ﴾ [الزمر: ١٧ ـ ١٨]. وقال تعالى: ﴿يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَٰنٍ وَجَنَّـٰتٍ لَّهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ﴾ [التوبة: ٢١] وقال تعالى: ﴿وَأَبْشِرُوا۟ بِٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ﴾ [فصلت: ٣٠]. وقال تعالى: ﴿فَبَشَّرْنَـٰهُ بِغُلَـٰمٍ حَلِيمٍ﴾ [الصافات: ١٠١]. وقال تعالى: ﴿وَلَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُنَآ إِبْرَٰهِيمَ بِٱلْبُشْرَىٰ﴾ [هود: ٦٩]. وقال تعالى: ﴿وَٱمْرَأَتُهُۥ قَآئِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَـٰهَا بِإِسْحَـٰقَ وَمِن وَرَآءِ إِسْحَـٰقَ يَعْقُوبَ﴾ [هود: ٧١]. وقال تعالى: ﴿فَنَادَتْهُ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٌ يُصَلِّى فِى ٱلْمِحْرَابِ أَنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ﴾ [آل عمران: ٣٩]. وقال تعالى: ﴿إِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ يَـٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ ٱسْمُهُ ٱلْمَسِيحُ﴾ الآية [آل عمران: ٤٥]، والآيات في الباب كثيرة معلومة.

దివ్య ఖురాన్‌లో అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు :

"ఓ ప్రవక్తా! మాటను శ్రద్ధగా విని, అందులోని మంచి మంచి విషయాలను అనుసరించే నా దాసులకు శుభవార్త అందజెయ్యి." *(అజ్ జుమర్ : 17, 18)*

"వారి ప్రభువు వారికి తన కారుణ్యం, తన సంతోషాల శుభవార్తనూ, శాశ్వత భోగాల సామగ్రిగల స్వర్గవనాల శుభవార్తనూ ఇస్తున్నాడు." *(అత్ తౌబా : 21)*

"మీకు వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గం అనే శుభవార్తను విని ఆనందించండి." *(ఫుస్సిలత్ : 30)*

"మేము అతనికి ఒక సహనశీలుడైన కుమారుడు కలుగుతాడనే శుభవార్తను అందజేశాము." *(అస్ సాప్ఫాత్ : 101)*

"ఇబ్రాహీమ్ వద్దకు మా దూతలు శుభవార్తను తీసుకొని చేరారు." *(హూద్ : 69)*

"ఇబ్రాహీమ్ భార్య కూడా అక్కడ నిలబడి ఉన్నది. ఆమె ఆ శుభవార్త విని నవ్వింది. అప్పుడు మేము ఆమెకు ఇస్హాఖ్ శుభవార్తనూ, ఇస్హాఖ్ తరువాత యాఖూబ్ శుభవార్తను అందజేశాము." *(హూద్ : 71)*

"జకరియ్యా తన గదిలో నిలబడి నమాజ్ చేస్తూ ఉన్నప్పుడు, దైవదూతలు సమాధానంగా ఇలా ప్రకటించారు: "అల్లాహ్ నీకు

యహ్యా (ను గురించిన) శుభవార్త ఇస్తు న్నాడు." *(ఆలి ఇమ్రాన్ : 39)*

"దైవదూతలు ఇలా అన్నారు : 'మర్యమ్! అల్లాహ్ తన ఒక 'ఆజ్ఞ'కు సంబంధించిన శుభ వార్తను నీకు పంపుతున్నాడు. అతని పేరు ఈసా మసీహ్." *(ఆలి ఇమ్రాన్ : 45)*

وأما الأحاديث فكثيرة جدًا، وهي مشهورة في الصحيح، منها:

708. హజ్రత్ అబూ ఇబ్రాహీమ్ లేక అబూ ముహమ్మద్ లేక అబూ ముఆవియా అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబూ ఔఫా (రజి) కథనం : దైవప్రవక్త (సల్లం) హజ్రత్ ఖదీజా (రజి)కు స్వర్గంలో ఆమె కోసం ప్రత్యేక మణులతో నిర్మించబడిన గృహం ఉందని శుభవార్త తెలియజేశారు. ఆ నిలయంలో ఎలాంటి అల్లరిగాని, అలుపుగాని ఉండదు.

(బుఖారీ - ముస్లిం)

٧٠٨ - عن أبي إبراهيمَ وَيُقَالُ: أبو محمدٍ، ويقالُ أبو مُعَاوِيَةَ - عَبْدِ اللهِ بنِ أبي أَوْفَى رضي الله عنه أَنَّ رسولَ اللهِ ﷺ بَشَّرَ خَدِيجَةَ رَضي الله عنها، بِبَيْتٍ في الجَنَّةِ مِنْ قَصَبٍ، لا صَخَبَ فِيهِ ولا نَصَبَ. متفقٌ عليه. «القَصَبُ» هُنَا: اللُّؤْلُؤُ المُجَوَّفُ. وَ«الصَّخَبُ»: الصِّياحُ وَاللَّغَطُ. وَ«النَّصَبُ»: التَّعَبُ.

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలలోని ప్రవక్త సహచరుల మహిమోన్నతుల ప్రకరణాలు)

709. హజ్రత్ అబూ మూసా అష్అరీ (రజి) కథనం ప్రకారం ఓ రోజు ఆయన ఇంట్లో వుజూ చేసుకొని బయలుదేరారు. ఆ రోజు దైవప్రవక్త (సల్లం)కు తోడుండి, పగలంతా ఆయన సేవలో గడపాలని మనసులో నిశ్చయించుకొని మస్జిద్‌కు వెళ్ళారు. అక్కడికెళ్ళి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఎక్కడున్నారని విచారిస్తే, ఆయన సహచరులు కొందరు ఆయన అటు వైపు వెళ్ళారని చెప్పారు.

(అబూ మూసా ఇలా తెలియజేస్తు న్నారు:) అక్కణ్ణుంచి నేను ఆయన

٧٠٩ - وعن أبي موسى الأشْعَرِيِّ رضي الله عنه، أَنَّهُ تَوَضَّأَ في بَيْتِهِ، ثُمَّ خَرَجَ فقال: لَأَلْزَمَنَّ رسولَ اللهِ ﷺ، وَلَأَكُونَنَّ مَعَهُ يَوْمِي هذا، فَجَاءَ المَسْجِدَ، فَسَأَلَ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ فقَالُوا: وَجَّهَ هٰهُنَا، قال: فَخَرَجْتُ عَلَى أَثَرِهِ أَسْأَلُ عَنْهُ، حَتَّى دَخَلَ بِئْرَ أَرِيسٍ، فَجَلَسْتُ عِنْدَ البَابِ حَتَّى قَضَى رسولُ اللهِ ﷺ حَاجَتَهُ وَتَوَضَّأَ، فَقُمْتُ إِلَيْهِ، فَإِذا هُوَ قَدْ جَلَسَ عَلَى بِئْرِ أَرِيسٍ، وَتَوَسَّطَ قُفَّهَا، وَكَشَفَ عَنْ سَاقَيْهِ وَدَلَّاهُمَا في البِئْرِ،

فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ ثُمَّ انصَرَفْتُ، فَجَلَسْتُ عِنْدَ البَابِ فَقُلْتُ: لَأَكُونَنَّ بَوَّابَ رَسُولِ اللهِ ﷺ اليَوْمَ، فَجَاءَ أَبُو بَكْرٍ رَضِيَ اللهُ عنه فَدَفَعَ البَابَ فَقُلْتُ: مَنْ هٰذَا؟ فقال: أَبُو بَكْرٍ، فَقُلْتُ: عَلى رِسْلِكَ، ثُمَّ ذَهَبْتُ فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! هٰذَا أَبُو بَكْرٍ يَسْتَأْذِنُ، فَقَالَ: «ائْذَنْ لَهُ وَبَشِّرْهُ بالجَنَّةِ» فَأَقْبَلْتُ حَتَّى قُلْتُ لِأَبِي بَكْرٍ: ادْخُلْ وَرَسُولُ اللهِ يُبَشِّرُكَ بِالجَنَّةِ، فَدَخَلَ أَبُو بَكْرٍ حَتَّى جَلَسَ عَنْ يَمِينِ النَّبِيِّ ﷺ مَعَهُ فِي القُفِّ، وَدَلَّى رِجْلَيْهِ فِي البِئْرِ كَمَا صَنَعَ رَسُولُ اللهِ ﷺ وَكَشَفَ عَنْ سَاقَيْهِ، ثُمَّ رَجَعْتُ وَجَلَسْتُ، وقَدْ تَرَكْتُ أَخِي يَتَوَضَّأُ وَيَلْحَقُنِي، فَقُلْتُ: إِنْ يُرِدِ اللهُ بِفُلانٍ -يُرِيدُ أَخَاهُ- خَيْراً يَأْتِ بِهِ، فَإِذا

వెళ్ళిన దారిగుండా నడుచుకుంటూ జనాన్ని విచారించుకుంటూ అటు వైపు వెళ్ళాను. (చివరికి దైవప్రవక్త (సల్లం) కనిపించారు). ఆయన అరీస్ తోటలోకి ప్రవేశించారు. నేను మాత్రం దాని తలుపు దగ్గరే కూర్చున్నాను. దైవప్రవక్త (సల్లం) తమ అవసరాలు తీర్చుకొని వుజూ చేసుకున్న తర్వాత నేనాయన దగ్గరికి వెళ్ళాను. ఆ సమయంలో ఆయన అరీస్ బావి గట్టు మీద కాళ్ళు బావిలోకి వ్రేలాడదీసుకొని కూర్చొని వున్నారు. కాళ్ళమీది ఆచ్ఛాదనం తొలగించుకున్నారు. నేనాయనకు సలాం చేసి తిరిగి తలుపు దగ్గరికొచ్చి కూర్చున్నాను. మనసులో ఆ రోజంతా దైవప్రవక్త (సల్లం)కు ద్వారపాలకునిగా ఉండాలనుకున్నాను.

కాస్సేపటికి అబూబక్ర్ (రజి) వచ్చి తలుపు కొట్టారు. నేను "ఎవరూ?" అన్నాను. "అబూబక్ర్" అని సమాధానమిచ్చారాయన. "కాస్త ఉండండి" అని చెప్పి నేను దైవప్రవక్త దగ్గరికెళ్ళి, "దైవప్రవక్తా! అబూబక్ర్ వచ్చారు. లోనికి రావటానికి అనుమతి అడుగుతున్నారు" అని చెప్పాను. అందుకు దైవప్రవక్త (సల్లం), "ఆయన్ని రానివ్వు. ఇంకా ఆయనకు స్వర్గ శుభవార్త వినిపించు" అని అన్నారు. నేనెళ్ళి (తలుపు తెరిచి), "రండి, దైవప్రవక్త (సల్లం) మీకు స్వర్గ శుభవార్త తెలియజేస్తున్నారు" అంటూ

إِنْسَانٌ يُحَرِّكُ البَابَ، فَقُلْتُ: مَنْ هٰذَا؟ فَقَالَ: عُمَرُ بنُ الخَطَّابِ، فَقُلْتُ: عَلَى رِسْلِكَ. ثُمَّ جِئْتُ إِلَى رَسُولِ اللهِ ﷺ، فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ وقُلْتُ: هٰذَا عُمَرُ يَسْتَأْذِنُ؟ فَقَالَ: «ائْذَنْ لَهُ وَبَشِّرْهُ بِالْجَنَّةِ» فَجِئْتُ عُمَرَ، فَقُلْتُ: أَذِنَ وَيُبَشِّرُكَ رَسُولُ اللهِ ﷺ بِالجَنَّةِ، فَدَخَلَ فَجَلَسَ مَعَ رَسُولِ اللهِ ﷺ فِي القُفِّ عَنْ يَسَارِهِ، وَدَلَّى رِجْلَيْهِ فِي البِئْرِ

ఆయన్ని లోనికి ఆహ్వానించాను. అబూబక్ర్ లోపలికి వచ్చి దైవప్రవక్త (సల్లం)కు కుడిప్రక్కన బావిగట్టు మీద కూర్చున్నారు. ఆయన కూడా దైవప్రవక్త (సల్లం) లాగే పిక్కల మీదనుంచి అచ్ఛాదనను తొలగించుకొని కాళ్ళు బావిలోకి జారవిడిచి కూర్చున్నారు. నేను తిరిగి తలుపు దగ్గరికెళ్ళి కూర్చున్నాను.

నేను (ఇంటి నుండి) వచ్చేటప్పుడు మా సోదరుడు వుజూ చేసుకుంటున్నాడు. నేనతన్ని వెంట తీసుకొని రాకుండా అక్కడే వదలిపెట్టి వచ్చాను. తను వెనక వస్తాడనుకున్నాను. దేవుడు అతని శ్రేయస్సు గురించి సంకల్పిస్తే ఆయనే అతడ్ని ఇక్కడికి పంపిస్తాడని అనుకున్నాను మనసులో.

అంతలో మరో వ్యక్తి వచ్చి తలుపు నెట్ట సాగాడు. నేను 'ఎవరూ?' అనడిగాను. "ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్" అవతలనుంచి ఆయన సమాధానమిచ్చారు. "కాస్త ఆగండి" అంటూ నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికెళ్ళి సలాంచేసి "ఉమర్ (రజి) వచ్చారు. లోపలికి అనుమతించ మని అడుగుతున్నారు" అన్నాను. దానికాయన, "సరే, రమ్మను. ఆయన క్కూడా స్వర్గ శుభవార్త తెలియజేయి" అన్నారు. నేను తలుపు దగ్గరికెళ్ళి, "రండి, దయచేయండి. దైవప్రవక్త (సల్లం) మీకు స్వర్గ శుభవార్త తెలియ జేస్తున్నారు" అంటూ ఆయన్ని కూడా

ثُمَّ رَجَعْتُ فَجَلَسْتُ فَقُلْتُ: إنْ يُرِدِ اللهُ بِفُلانٍ خَيْراً - يَعْني أَخَاهُ - يَأْتِ بِهِ، فَجَاءَ إنْسَانٌ فَحَرَّكَ البَابَ. فَقُلْتُ: مَنْ هذَا؟ فَقَالَ: عُثْمَانُ بنُ عَفَّانَ. فَقُلْتُ: عَلى رِسْلِكَ. وجِئْتُ النَّبِيَّ ﷺ فَأَخْبَرْتُهُ فَقالَ: «ائْذَنْ لَهُ وَبَشِّرْهُ بِالجَنَّةِ مَعَ بَلْوى تُصيبُهُ» فَجِئْتُ فَقُلْتُ: ادْخُلْ وَيُبَشِّرُكَ رَسُولُ اللهِ بِالجَنَّةِ مَعَ بَلْوَى تُصيبُكَ، فَدَخَلَ فَوَجَدَ القُفَّ قَدْ مُلِئَ، فَجَلَسَ وِجَاهَهُمْ مِنَ الشِّقِّ الآخَرِ. قَالَ سَعِيدُ بنُ المُسَيَّبِ: فَأَوَّلْتُهَا قُبُورَهُمْ. متفقٌ عليه. وزادَ في روايةٍ: وَأَمَرَني رسولُ اللهِ بِحِفْظِ البَابِ. وَفِيها: أَنَّ عُثْمَانَ حِينَ بَشَّرَهُ حَمِدَ اللهَ تَعالى، ثُمَّ قَالَ: اللهُ المُسْتَعَانُ. قوله: «وَجَه» بفتح

లోనికి ఆహ్వానించాను. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) లోపలికి వెళ్ళి దైవప్రవక్త (సల్లం)కు ఎడమ ప్రక్కన బావి గట్టు మీద కూర్చు న్నారు. ఆయన కూడా కాళ్ళను బావిలో జారవిడిచారు. నేను తిరిగొచ్చి మళ్ళీ తలుపు దగ్గరే కూర్చున్నాను.

నా మనసులో ఒకే ఆలోచన (సుడులు) తిరుగుతోంది. "దేవుడు అతని (నా సోదరుని) శ్రేయస్సు గురించి సంకల్పిస్తే అతడ్ని ఇక్కడికి రప్పిస్తాడు" అని. అంతలోనే ఇంకో వ్యక్తి వచ్చి తలుపు తట్టాడు. నేను "ఎవరండీ!" అన్నారు. "ఉస్మాన్ బిన్ అప్ఫాన్" అని సమాధాన మిచ్చారాయన. "కాస్త ఉండండి" అంటూ నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళి ఈ సంగతి తెలియజేశాను. అందుకాయన "రమ్మను, ఆయనపై ఒక ఆపద వచ్చిపడుతుందని, తత్ఫలితంగా ఆయన స్వర్గానికి వెళ్తాడని శుభవార్తను కూడా అందజేయి" అని అన్నారు. నేను తలుపు దగ్గరికెళ్ళి, "దయచేయండి. మీరొక ఆపదకు గురవుతారని, తత్ఫలితంగా స్వర్గానికి వెళ్తారని దైవప్రవక్త (సల్లం) మీకు శుభ వార్త తెలియజేయమన్నారు" అంటూ ఆయన్ని లోనికి ఆహ్వానించాను. హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజి) లోపలికి వెళ్ళారు. చూస్తే బావి గట్టు (మీద దైవప్రవక్తకు ఇరు ప్రక్కల ఉన్న) స్థలం నిండిపోయి ఉంది. అందువల్ల ఆయన ఆవలివైపు ఉన్న

الواوِ وتشديدِ الجيمِ، أَيْ: تَوَجَّهَ. وقوله: «بِئْرِ أَرِيسٍ»: هو بفتحِ الهمزةِ وكسرِ الراءِ، وبعدَهَا ياءٌ مثنَّاةٌ مِن تحتُ ساكِنَةٌ، ثُمَّ سِينٌ مُهْملةٌ، وهو مصروفٌ، ومنهم مَنْ مَنَعَ صَرْفَهُ. و«القُفُّ» بضم القافِ وتشديدِ الفاءِ: هُوَ الْمَبْنِيُّ حَوْلَ البِئْرِ. قوله: «عَلَى رِسْلِكَ» بكسر الراء على المشهور، وقيل بفتحها، أَي: ارْفُقْ.

గట్టుమీద దైవప్రవక్త (సల్లం)కు ఎదురుగా కూర్చున్నారు.

హజ్రత్ సయీద్ బిన్ ముసయ్యబ్ (రహ్మలై) ఈ హదీసు గురించి వ్యాఖ్యానిస్తూ, "ఈ హదీసు వారి సమాధులు కూడా అలాగే ఏర్పాటవుతాయనే విషయాన్ని సూచిస్తోందని నా అభిప్రాయం" అని అన్నారు. (బుఖారీ - ముస్లిం)

వేరొక ఉల్లేఖనంలో ఈ వాక్యాలు అదనంగా ఉన్నాయి: దైవప్రవక్త (సల్లం)నన్ను ద్వారపాలకునిగా ఉండమని ఆదేశించారు. ఆ ఉల్లేఖనంలో ఇలా కూడా ఉంది : హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజి)కు శుభవార్త తెలియజేయగానే ఆయన దైవానికి కృతజ్ఞతలు అర్పించుకున్నారు. తరువాత, "సహాయం కోసం దేవుణ్ణే అర్థించాలి" అని అన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలలోని ప్రవక్త సహచరుల మహిమోన్నతుల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1. ఈ హదీసును సదరు అధ్యాయం క్రింద ప్రస్తావించటంలోని ఔచిత్యం ఏమిటో తెలుస్తూనే ఉంది. దీనిద్వారా ప్రజలకు శుభవార్తలు చెప్పవచ్చని నిరూపించబడింది. ఈ హదీసులో అబూబక్ర్, ఉమర్, ఉస్మాన్ - ముగ్గురు ఖలీఫాలకూ స్వర్గశుభవార్తలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇంత స్పష్టమైన నిదర్శనాల తర్వాత కూడా ఆ ముగ్గురు ఖలీఫాల నిజాయితీని, విశ్వాసాన్ని శంకించటం ఒట్టి మూర్ఖత్వం.
2. ఉస్మాన్ (రజి) గారి మీద ఆపద వచ్చిపడుతుందని దైవప్రవక్త (సల్లం) చెప్పిన భవిష్యత్ వాణి ఆయన ఖిలాఫత్ చివరికాలంలో నెరవేరింది. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సబా అనే ఓ యూదుడి దుష్ప్రచారానికి ప్రభావితులైన ఒక వర్గం ఉస్మాన్ (రజి) ఇంటిని ముట్టడించి చివరకు ఆయన్ని ఇంట్లోనే హతమార్చారు. దీనిద్వారా దైవప్రవక్త (సల్లం) గారి సత్యసంధత వెల్లడౌతోంది.

٧١٠ ـ وعنْ أبي هريرةَ رضيَ الله عنهُ قال: كُنَّا قُعُوداً حَوْلَ رسولِ الله ﷺ، وَمَعَنَا أَبو بكرٍ وعُمَرُ رضيَ عنهما في نَفَرٍ، فقَامَ رَسُولُ الله مِنْ بين أَظْهُرِنَا فَأَبْطَأَ عَلَيْنَا، وَخَشِينا أَنْ يُقْتَطَعَ دُونَنَا وَفزِعنَا فَقُمْنَا، فَكُنْتُ أَوَّلَ مَنْ فَزِعَ، فَخَرَجْتُ أَبْتَغِي رسُولَ الله ﷺ، حتى أَتَيْتُ حَائِطاً لِلأنْصارِ لِبَني النَّجَّارِ، فَدُرْتُ بِهِ هَلْ أَجِدُ لَهُ بَاباً؟ فَلَمْ أَجِدْ، فإذَا رَبِيعٌ يَدْخُلُ في جَوْفِ حَائِطٍ مِنْ بئرٍ خَارِجَهُ ـ وَالرَّبِيعُ: الجَدْوَلُ الصَّغِيرُ ـ فَاحْتَفَزْتُ، فَدَخَلْتُ عَلى رسُولِ الله فقال: «أَبو هُرَيْرَةَ؟» فَقُلْتُ: نَعَمْ يَا رَسُولَ اللهِ،

710. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం : ఓ రోజు మేము దైవప్రవక్త (సల్లం) చుట్టూ కూర్చొని ఉన్నాం. అప్పుడు ఆ సమావేశంలో అబూబక్ర్ మరియు ఉమర్ (రజి)లు కూడా మా మధ్య ఉన్నారు. హఠాత్తుగా దైవప్రవక్త (సల్లం) అక్కణ్ణుంచి లేచి వెళ్ళిపోయారు. ఎంతసేపయినా తిరిగి రాలేదు. దాంతో మాకు భయం పుట్టింది. మేము తోడుగా లేకపోవటం చూసి ఎవరయినా ఆయన్ని చంపారేమోనని ఆందోళనపడుతూ లేచి (ఆయన్ని వెతకటానికి) బయలుదేరాం. అందరికంటే ముందు నేను భయ పడ్డాను.

నేను దైవప్రవక్త (సల్లం)ను వెతుక్కుంటూ అన్సార్లకు చెందిన బనూ నజ్జార్ తెగవారి తోట ప్రహరీ గోడ దగ్గరికి చేరుకున్నాను. తోట లోపలికి వెళ్ళటానికి ఏదయినా ద్వారం కనిపిస్తుందేమోనని ప్రాకారం చుట్టూ తిరిగి చూశాను. కాని నాకెక్కడా ద్వారం ఉన్నట్లు కనిపించ లేదు. అంతలో ఓ చిన్న కాలువపై నా దృష్టి పడింది. అది తోట వెలుపల ఉన్న బావి దగ్గర్నుంచి తోటలోపలికి ప్రవహిస్తోంది. నేను ఎలాగో (నా దేహాన్ని) ముకుళించుకొని ఆ కాలువదారి గుండా లోపలికి ప్రవేశించి దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి చేరుకున్నాను. ఆయన (నన్ను చూసి ఆశ్చర్యంతో) "అబూహురైరా?"

قَالَ: «مَا شَأْنُكَ؟» قلتُ: كُنتَ بَيْنَ ظَهْرَيْنَا فَقُمْتَ فَأَبْطَأتَ عَلَيْنَا، فَخَشِينَا أَنْ تُقْتَطَعَ دُونَنَا، ففزِعْنَا، فَكُنْتُ أَوَّلَ مَنْ فَزِعَ، فَأَتَيْتُ هٰذَا الحائِط، فَاحْتَفَزْتُ كَمَا يَحْتَفِزُ الثَّعْلَبُ، وَهٰؤلاءِ النَّاسُ وَرَائي. فَقَالَ: «يَا أَبَا هُرَيْرَةَ» وَأَعْطَانِي نَعْلَيْهِ فَقَالَ: «اذْهَبْ بِنَعْلَيَّ هَاتَيْنِ، فَمَنْ لَقِيتَ مِنْ وَرَاءِ هٰذَا الحائِطِ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ مُسْتَيْقِناً بها قَلْبُهُ، فَبَشِّرْهُ بِالجَنَّةِ» وَذَكَرَ الحَدِيثَ بطُولِهِ، رواهُ مسلم. «الرَّبِيعُ» النَّهْرُ الصَّغِيرُ، وَهُوَ الجَدْوَلُ - بفتح الجيم - كَمَا فَسَّرَهُ في الحَدِيثِ. وقولُه: «احْتَفَزْتُ» رويَ بالرَّاءِ وبالزَّاي وَمَعْنَاهُ بالزَّاي: تَضَامَمْتُ وَتَصَاغَرْتُ حَتَّى أَمْكَنَنِي الدُّخُولُ.

అని అన్నారు. "అవును దైవప్రవక్తా! నేనే" అన్నాను నేను. "ఏమయింది?" అని అడిగారాయన. "(దైవప్రవక్తా!) మీరు మా మధ్యలో ఉండి, హఠాత్తుగా లేచి వెళ్ళిపోయారు. ఎంతసేపయినా తిరిగి రాకపోవటంతో మాకు భయం వేసింది. మేము తోడుగా లేకపోవటం చూసి ఎవరయినా మిమ్మల్ని చంపి ఉంటారేమోనని తల్లడిల్లాము. అందరికంటే ముందు నేను తల్లడిల్లాను. నేను మిమ్మల్ని వెతుక్కుంటూ ఈ తోట దగ్గరికి చేరుకున్నాను. (లోనికి రావటానికి ఎటూ ద్వారం కనిపించకపోవటంతో ఈ కాలువదారి గుండా) తోడేలు ముకుళించుకున్నట్లు నన్ను నేను ముకుళించుకొని లోపలికి వచ్చాను. నా వెనక ప్రజలు కూడా బయలుదేరారు" అని చెప్పుకుంటూ పోయాను.

దైవప్రవక్త (సల్లం) నన్ను సంబోధించి, "అబూ హురైరా!" అంటూ తన పాదరక్షలు నాకిచ్చి , "నా పాదరక్షలు వెంట తీసుకొని వెళ్ళు. ఈ తోట ప్రహరీ వెలుపల అల్లాహ్ తప్ప వేరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడని దృఢచిత్తంతో పలికేవారు ఎవరు కనిపించినా వారికి స్వర్గ శుభ వార్తను అందించు" అని అన్నారు (.....హదీసు చివరిదాకా). *(ముస్లిం)*

(సహీహ్ ముస్లింలోని విశ్వాసాల ప్రకరణం)

٧١١ ـ وعَن ابنِ شُمَاسَةَ قَالَ: حَضَرْنَا عَمْرَو بنَ العَاصِ رضيَ الله عنه، وَهُوَ في سِيَاقَةِ المَوْتِ فَبَكى طَويلاً، وَحَوَّلَ وَجْهَهُ إلى الجِدَار، فَجَعَلَ ابنُهُ يَقُولُ: يَا أبَتَاه، أمَا بَشَّرَكَ رَسُولُ اللهِ ﷺ بكَذَا؟ أمَا بَشَّرَكَ رَسُولُ اللهِ ﷺ بكَذَا؟ فَأقْبَلَ بِوَجْهِهِ فَقَالَ: إنَّ أفْضَلَ مَا نُعِدُّ شَهَادَةُ أنْ لَا إلهَ إلَّا الله، وَأنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ الله، إنِّي قَدْ كُنْتُ عَلى أطْبَاقٍ ثَلاثٍ: لَقَدْ رَأيْتُني وَمَا أحَدٌ أشَدَّ بُغْضاً لِرَسُولِ اللهِ ﷺ مِنِّي، وَلَا أحَبَّ إلَيَّ مِن أنْ أكُونَ قَدِ اسْتَمْكَنْتُ مِنْهُ فَقَتَلْتُهُ، فَلَوْ مُتُّ عَلى تِلْكَ الحالِ لَكُنْتُ مِنْ أهْلِ النَّار، فَلَمَّا جَعَلَ اللهُ الإسْلامَ في قَلْبي أتَيْتُ

711. హజ్రత్ ఇబ్నె షుమాసా (రజి) కథనం : హజ్రత్ అమ్ర్ బిన్ ఆస్ (రజి) మరణశయ్యపై ఉన్నప్పుడు మేము ఓ రోజు ఆయన దగ్గరికి వెళ్ళాం. అప్పుడు ఆయన చాలా సేపటిదాకా ఏడుస్తూ ఉన్నారు. గోడ వైపు మొహం చాటేసు కున్నారు. ఆయన కుమారుడు, “నాన్న గారూ! దైవప్రవక్త మీకు ఫలానా శుభ వార్త తెలుపలేదా? దైవప్రవక్త మీకు ఫలానా శుభవార్త తెలుపలేదా?” అంటూ ఆయనకు ధైర్యం చెప్పబోయారు. అప్పు డాయన అతని వైపు తిరిగి చూస్తూ ఇలా అన్నారు :

“నిశ్చయంగా పరలోకం కోసం మనం సమకూర్చుకునే సామగ్రిలో అత్యంత విలువైనది దేవుని ఏకత్వాన్నీ ఆయన దౌత్యాన్ని ధృవీకరించటం - అంటే అల్లాహ్ తప్ప నిజమైన ఆరాధ్య దేవుడు మరొకడు లేడని, ముహమ్మద్ (సల్లం) దైవప్రవక్త అని సాక్ష్యం చెప్పటం.

“(బాబూ!) నా అనుభవంలో మూడు రకాల కాలాలు గడిచాయి. నాకు బాగా జ్ఞాపకం ఉంది. ఒకప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) పట్ల వైరభావం కలిగి ఉండ టంలో నన్ను మించినవాడు లేడు. అదను దొరికితే ఆయన్ని హతమార్చాలి అన్న విషయమే నాకు ఆనాడు అత్యంత ప్రియమైనది. ఆ కాలంలో గనక నాకు చావు వచ్చి ఉంటే, నిశ్చయంగా నేను

النَّبِيَّ ﷺ فَقُلْتُ: ابْسُطْ يَمِينَكَ فَلأُبَايِعْكَ، فَبَسَطَ يمينَهُ فَقَبَضْتُ يَدِي، فَقَالَ: «ما لكَ يا عَمرُو؟» قلت: أَرَدْتُ أَنْ أَشْتَرِطَ قَالَ: «تَشْتَرِطُ مَاذَا؟» قُلْتُ: أَنْ يُغْفَرَ لِي، قَالَ: «أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ الإِسْلاَمَ يَهْدِمُ ما كَانَ قَبلَهُ، وَأَن الهجرَة تَهدِمُ ما كان قَبْلَهَا، وَأَنَّ الحَجَّ يَهدِمُ ما كَانَ قَبلَه؟» وما كان أَحَدٌ أَحَبَّ إِليَّ مِنْ رسولِ اللهِ ﷺ، وَلاَ أَجَلَّ في عَينِي مِنْهُ، ومَا كُنتُ أُطِيقُ أَن أَملأَ عَينِي منه إجلالاً لَهُ، ولَوْ سُئِلْتُ أَنْ أَصِفَهُ ما أَطَقْتُ لِأَنِي لم أَكُنْ أَملأُ عيني منهُ، ولو مُتُّ على تِلكَ الحَالِ لَرَجَوتُ أن أَكُونَ مِنْ أَهْلِ الجَنَّةِ، ثم وُلِّينا أَشيَاءَ ما أَدرِي ما حَالِي فِيها؟ فَإذا أَنا مُتُّ

నరకవాసుల్లో కలిసిఉండేవాణ్ణి. కాని ఆ తర్వాత దేవుడు నా హృదయంలో ఇస్లాం పట్ల అభిమానం జనించేలా చేశాడు. అప్పుడు నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) దగ్గరికి వెళ్ళి, "మీ కుడిచేయి చాపండి, (ఇస్లాం స్వీకరిస్తానని) మీతో ప్రమాణం చేస్తాను" అని అన్నాను. ఆయన చేయి చాపగానే నా చేయి వెనక్కి తీసుకున్నాను. ఆయన (ఆశ్చర్యపోయి), "ఏమయింది అమ్ర్?" అని అడిగారు. "నేను ఒక షరతు పెట్టాలనుకుంటున్నాను" అన్నాను. "ఏం షరతు పెట్టాలనుకుంటున్నావు?" అని అడిగారాయన. "నా పాపాలన్నీ క్షమించబడాలి" అని చెప్పాను.

దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) (చిరునవ్వు నవ్వి), "నీకు తెలియదా అమ్ర్?! ఇస్లాం (స్వీకరణ) పూర్వపు పాపాలన్నిటినీ తుడిచిపెట్టేస్తుంది. హిజ్రత్ (దైవమార్గం లో చేసే ప్రస్థానం) పూర్వపు పాపాలన్నిటినీ తుడిచిపెట్టేస్తుంది. అలాగే హజ్ (కాబా యాత్ర) కూడా గతంలో జరిగిన పాపాలన్నిటినీ తుడిచిపెట్టేస్తుంది" అని అన్నారు. (నేను ఇస్లాం స్వీకరించి ఆయన చేతిమీద ప్రమాణం చేశాను. అప్పట్నుంచి) నాకు దైవప్రవక్త కంటే ఎక్కువ ప్రియతములు, నా దృష్టిలో ఆయనకంటే గొప్పవారు మరెవరూలేరు. అయన ఔన్నత్యపు గాంభీర్యత మూలంగా నేనాయన్ని పూర్తిగా చూడగలిగేవాణ్ణి

فـلا تَصحَبْنِـي نَـائحَـةٌ ولا نَـارٌ، فَـإذا دَفنتُموني، فشُنُّوا عليَّ التُّرَابَ شنّاً، ثم أَقِيمُوا حَولَ قَبرِي قَدرَ ما تُنحَرُ جَزورٌ، وَيُقسَمُ لحَمُهَا، حَتَّى أَستَأنِسَ بِكُمْ، وأَنظُرَ مَا أُرَاجِعُ بِهِ رسُلَ ربي. رواه مسلم.

قـولـه: «شُنُّوا» رُوِيَ بِالشينِ المعجمَةِ وبالمهملةِ، أَي: صبُّوهُ قَليلاً قَليلاً والله سبحانه أعلم.

కూడా కాను. ఎవరయినా ఆయన రూపు రేఖల్ని వర్ణించమని నాతో అంటే నేను వర్ణించలేను. అసలు నేనాయన్ని పూర్తిగా ఎన్నడూ చూడనేలేదు. నేను ఆ కాలం లోనే చనిపోయి ఉంటే నిశ్చయంగా స్వర్గవాసుల్లో చేరిపోయేవాణ్ణి.

ఆ తర్వాతి కాలంలో మేము ఎన్నో విషయాలకు బాధ్యత వహించాము. (ప్రభుత్వ పదవులు పొందాము). (ప్రళయదినాన) వాటిగురించి ప్రశ్నించి నప్పుడు నా పరిస్థితి ఏమవుతుందోనని భయంగా ఉంది. (బాబూ!) నేను చనిపోయిన తరువాత నా జనాజా వెంట ఏడ్చిపెడబొబ్బలు పెట్టే స్త్రీలుగాని, అగ్నిగాని ఉండకూడదు. నన్ను ఖననం చేసినప్పుడు నా మీద కొద్దికొద్దిగా మన్ను పోయండి. తరువాత మీరు నా సమాధి దగ్గర నేను ఓ ఒంటెను కోసి దాని మాంసాన్ని పంచిపెట్టినంతసేపు నించోండి. దానివల్ల నాక్కాస్త ధైర్యం లభిస్తుంది. నా ప్రభువు పంపే దూతలకు నేనేం జవాబు చెబుతానో చూస్తాను.!"

(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని విశ్వాసాల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

హజ్రత్ అమ్ర్ బిన్ ఆస్ (రజి) తన జీవితంలోని మూడు దశలను గురించి ఇక్కడ వివరించారు. ఇస్లాం స్వీకరించక ముందు మొదటి దశ, స్వీకరించిన తరువాత రెండోదశ, ఆఖరి కాలంలో ప్రభుత్వ పదవుల్ని నిర్వహించటం మూడో దశ. మూడో దశలో తను ఎన్నో పదవులకు బాధ్యత వహించారు. ఆ బాధ్యతల నిర్వహణలో తన వల్ల ఏమైనా లోటుపాట్లు

జరిగివుంటే, దేవుని దగ్గర తను పట్టుబడిపోతానని ఆయన విపరీతంగా భయపడిపోయేవారు.
పై హదీసు ద్వారా ఈ క్రింది విషయాలు బోధపడుతున్నాయి:

1. ఇస్లాం స్వీకరించకముందు ప్రజలకు దానిపట్ల ఉండిన విపరీతమైన ద్వేషం ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత అది విపరీతమైన ప్రేమగా మారిపోయింది.
2. మరణం ఆసన్నమయినప్పుడు గత జీవితంలో జరిగిన లోపాలను గుర్తు చేసుకుంటూ, దైవకారుణ్యాన్ని ఆశిస్తూ విలపించటం ధర్మసమ్మతమే.
3. మరణం సమీపించినవారికి దైవకారుణ్య శుభవార్తలు వినిపించి పరలోక జీవితం గురించి ధైర్యం చెప్పాలి.
4. ఇస్లాం స్వీకరించటం వల్ల అంతకుముందు జరిగిన పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. అయితే దానికోసం ఇస్లాం ధర్మం ఆశించే విధంగా ఆచరణ చేయవలసి ఉంటుంది. అదేవిధంగా హజ్, నమాజులు కూడా మనిషి వల్ల జరిగే చిన్న చిన్న తప్పుల్ని తుడిచిపెట్టేస్తాయి. ఘోరపాపాలు ఏవయినా జరిగివుంటే వాటి పరిష్కృతి కోసం మనిషి పశ్చాత్తాపం చెందవలసి ఉంటుంది.
6. ఎవరయినా చనిపోతే ఏడ్చి పెడబొబ్బలు పెట్టటం తగదు.
7. ఖనన సంస్కారాలు అయిపోయిన తరువాత కాసేపు సమాధి దగ్గర నిలబడి మృతునికి స్థయిర్యం లభించాలని ప్రార్థించాలి. ఇతర హదీసుల్లో దైవప్రవక్త (సల్లం) కూడా అలా చేయమని ఆజ్ఞాపించారు.
8. ఖనన సంస్కారాలు అయిపోయిన తరువాత కొంతమంది సజ్జనులు సమాధి దగ్గర నిలబడితే దానివల్ల సమాధిలోవున్న వ్యక్తికి ప్రశాంతత లభిస్తుంది. దైవదూతలు వేసే ప్రశ్నలకు సునాయాసంగా జవాబు చెప్పగల్గుతాడు. అందుకే ఈ హదీసులో సమాధి దగ్గర నిలబడి మృతునికి స్థయిర్యం లభించాలని కోరుకుంటూ ప్రార్థన చేయాలని తాకీదు చేయబడింది.